

MOSKOV A deklarasyonu

NEVZAD GÜVEN

Sovyet ordusunun müdahalesinden sonra Varşova ve Modlinin acıklı teslimile Polonya muharebesi efektif bir surette sona erdi demektir. Polonya'nın bu suretle Alman ve Sovyet orduları tarafından istilâsı tamamlandıktan sonra, fütuhatin ne şekilde tasfiye edileceği merakla beklenen bir şeydi:

Almanyanın, Rusyanın hissesi ne olacak ?

Bu paylaşma oyununda kim kazanacak ?

Yeni Alman — Sovyet hudutları arasında küçük bir Polonya tempon hükümeti yapılacak mı ?

Son günlerde Von Ribbentrop ile Molotof arasında Moskovada geçen müzakerelerin neticesi olarak yapılan Sovyet — Alman müşterek deklarasyonu bütün bu suallere cevap vermiş oldu. Anladık ki, Almanya ve Sovyet Rusya — Arslan payı Rusyaya ait olmak üzere — Polonyayı aralarında taksim etmişlerdir.

Hitler, çok mühtaç olduğu iktisadî Rus yardımına mukabil ve bilahare umduğu askeri yardım ümitleri karşısında Staline karşı büyük fedakârlıklar yapmağa mecbur olmuştur.

İki devletin yeni hudutları arasında bir Eta Tampon kurulmamıştır. Avrupa siyasi mahfillerine göre böyle bir Polonya hükümetinin kurulmasına Hitler mani olmuştur. Çünkü, bu küçük hükümetin süratle Sovyet tesir ve nüfuzu altına girecek Almanya için bir Komünizm yuvası teşkil etmesinden korkmuştur.

Yine Alman — Sovyet deklarasyonuna göre iki hükümet aralarında hallettikleri bu Polonya meselesine başka bir devletin müdahalesini şiddetle reddedeceklerdir.

Deklarasyonda, Şarkî Avrupa meselesi bu suretle halledildikten sonra Almanya ve Sovyet Rusyanın yeniden devamlı bir sulhün teessüsünü arzu etmekte olduğu ileri sürülmektedir. Eğer bu sulh teklifleri Fransa ve İngiltere tarafından kabul edilmeyecek olursa, harp mesuliyetinin bu iki millete ait olacağı ve bu takdirde alınacak tedbirler hususunda Almanya ve Rusyanın birbirleriyle istişare edecekleri de ilâve olunmaktadır.

Otedenberi, Polonya işini bitirdikten sonra Almanya tarafından yapılacak söylenmekte olan bu [Sulh taarruzu] nun çok az muvaffakiyet şansı olacağını, geçenlerde İtalyan Başvekili B. Musolininin bu taarruzun başlangıcı sayılan ve aşağı yukarı aynı şekilde bir teklifi ihtiva eden nutkunun Fransa ve İngiltere de bıraktığı menfi tesirden anlamak mümkündür.

Filhakika Fransa ve İngiltere harbe Polonyaya karşı olan taahhütlerini yerine getirmek için girdiklerini ilân etmişlerdir. Bu taahhütler arasında bu üç devletin birbirlerinden

— Gerisi ikinci sahifede —

SARBRÜK ÜÇ TARAFTAN TAMAMİLE MUHASARA EDİLDİ

General Gamlen

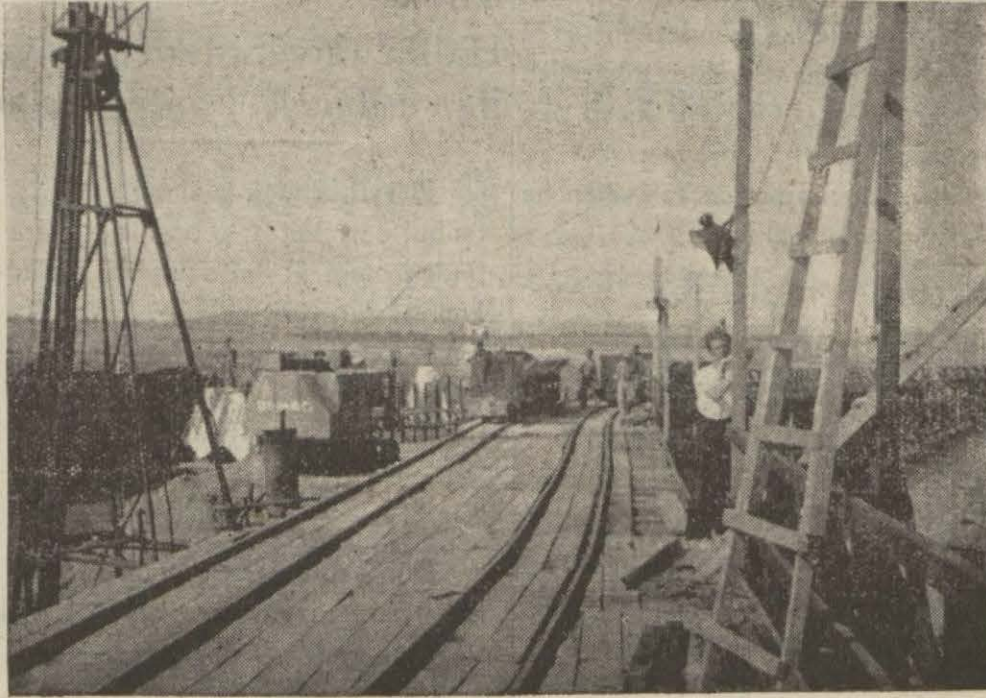
Gn. Gamlen Cephe de !

Fransızlar çok mühim, müstahkem olan Sarbrükün yakında olmuş bir meyve gibi düşeceğini söylüyorlar

Garp cephesine dair verilen şayanı dikkat malûmat !

SEYHAN BARAJININ TEMELİ DÜN RTİLDİ

BARAJ YERİNDE BÜYÜK TÖREN YAPILDI
SULAR UMUM MÜDÜRÜ BİR NUTUK SÖYLEDİ

Seyhan barajı inşaatı için kurulan muvakkat köprü ve inşaat malzemesini taşıyan dekoviller

(Yazısı ikincide)

Son dakika :

Ankara : 30 (Radyo) — İtalya hariciye nazırı Kont Ciyano, Almanyanın daveti üzerine bu akşam Berlinde hareket etmiştir.

Londra : 30 (Radyo) — General Kâzım Urbayın riyasetinde bir Türk askeri heyeti Londra'ya hareket etmiştir. Heyet askeri, iktisadî ve malî müzakerelerde bulunacaktır. Malûm olduğu üzere General Kâzım Urbay birkaç hafta evvel Londra'ya gelmiş ve askeri müzakerelerde bulunmuştu. Bu defada Türkiye'ye verilecek silâhlarla malî ve iktisadî müzakereleri görüşecektir.

Sovyet-Alman paktının Avrupadaki akisleri

Almanyanın IV - B. politikası

TUTULAN POLİTİKANIN MAHİYETİ : BLÜE, ABLUKA
BALTİK MEMLEKETLERİ VE BALKAN MEMLEKETLERİDİR

Londra : 30 (Radyo) — Sovyetlerin Londra büyük elçisi Maiski, Lord Halifaks'la yaptığı mulâkatta Sovyetlerin bîtaraflığını bildirmiştir. Ekonomik müzakerelerin hükû

meti tarafından kabul edildiğini de ilâve etmiştir.

Hadiselerin bu keyfiyeti tekzip edip edemeyeceği merak edilmektedir. — Gerisi dördüncü sahifede —

Paris : 30 — a.a. — 30 Eylül sabah tarihli fransız tebliği :

Gece hadisesiz geçmiştir. Sarre'in şarkındaki mıntakada müfreze faaliyeti olmuştur,

Kahire : 30 (Radyo) — Paristen haber verildiğine göre; Sarbrük şimdi üç taraftan tamamen muhasara edilmiştir. Büyük bir Fransız kumandanı bu müstahkem şehrin yakında olmuş bir meyve gibi düşeceğini söylemiştir. Fransız kıtaları yavaş fakat emniyetli metodik bir ilerleyişle Zigfrit hattının bütün ileri mukavemet merkezlerini sarmışlardır.

General Gamlen cephe de

Paris 30 (Radyo) — Başkumandan general Gamlen Garp cephesini yeniden teftiş etmiştir.

Cumhurbaşkanı B. Alber Löbrön de ayrıca Fransız kıtaatını ziyaret etmiştir.

Paris : 30 (Radyo) — Fransız Başkumandanı General Gamlen'in en muktedit Polonya kumandanı olarak tanıdığı ve takdir ettiği general Sikorski Parise gelmiştir.

General Sikorski Fransa'da teşkil ettiği yüzbin kişilik Polonya ordusunun sevk ve idaresini deruhte etmiştir.

Bazı mütalalar

Paris : 30 — a.a. — Charles mo — Gerisi beşinci sahifede —

Moskova deklarasyonu

— Birinci sahifeden artan —

ayrı sulh yapmamak taahhüdü de vardır. Bugün Polonya Sovyet Rusya ve Almanya tarafından taksim edilmiş bulunuyor. Ve bu iki hükümet son Moskova deklarasyonlarında Polonyada teessüs eden yeni statü-koya hiç bir devletin müdahalesini kabul etmeyeceklerini bildirmişlerdir. Bu şu demektir ki, Almanya, İngiltere ve Fransa ile sulh yaparken Polonyanın mevzuu bahsolmasını katıyen kabul etmeyecektir.

Polonyadan ayrı bir sulh yapmak taahhüdile Polonyaya ve dünya ya karşı söz vermiş olan İngiltere ve Fransanın böyle bir sulh teklifini kabul etmeyeceğine şimdiden muhakkak nazariye bakabiliriz. Evvela, garp devletleri bu suretle Polonyaya karşı taahhüdlerine hiyanet etmiş olacaklardır. Çünkü, Polonyanın Alman ve Sovyet orduları tarafından işgali hadisesi bu iki devletin Polonyaya karşı olan borçlarını hiç bir suretle itfa edemez.

Saniyen mesele yalnız Polonya meselesi değildir. İngiltere ve Fransa giriştikleri bu harbe, Avrupayı mütemadi bir tehdit ve ümitsizlik havasından ve Hitlerizmden kurtarmak gayesiyle katlandıklarını ilân etmişlerdir. Ve bu niyetlerini devlet adamlarının ağızla, radyolarla, gazeteleri le de mütemadiyen dünyaya yaymaktadır. Filhakika İngiltere ve Fransa bu harbe Polonyaya karşı olan taahhütlerini yerine getirmekten ziyade, Almanyanın genişleme ve hayatı saha politikası ile gittikçe biraz daha tehlikeye düşen kendi emniyet ve bu yük menfaatlerini korumak zamanının artık geldiğine kani oldukları için girmişlerdir. binaenaleyh dava yalnız Polonya davası değil Avrupanın ve bilhassa İngiltere ve Fransanın emniyeti davasıdır. Polonyanın Sovyet Rusya ve Almanya tarafından istilâsı bu davayı halletmiş ve tehlikeyi ortadan kaldırmış değil, bilakis busbütün vahim bir şekle sokmuştur.

Almanya ve Sovyet Rusyanın istediği sulh Almanya için bir zafer sulhu olacak binaenaleyh İngiltere ve Fransanın ortadan kaldırmaya azmettiği tehlikeyi busbütün artıracaktır. o halde, Almanya ve Sovyet Rusyanın Moskova deklarasyonu ile yaptıkları sulh teklifi İngiltere ve Fransanın kabul etmeyeceği veyahud sulh müzakerelerine başlamak için Polonyaya istiklâl ve eski hududlarının iadesini şart koşacakları aşikârdır. Bunuda Rusya ve Almanyanın kabul etmeyeceği şüphesizdir.

Ohalde ne olacak ?

İngiltere ve Fransa tarafından bu sulh teklifi kabul edilmediği takdirde Almanyanın bütün millî kudreti ve menbalarını kurutuncaya kadar harbe devam mecbur olacağı muhakkaktır. son Moskova müzakerelerinde Almanya ile Sovyet Rusya arasında yapılmış olması çok muhtemel bulunan gizli anlaşmaların mahiyetini bilmediğimiz için Sovyet Rusyanın bu harbe vaziyetinin ne olacağını kat'i olarak söylemek imkânsızdır. Moskova deklarasyonunun bir maddesinde, sulh teklifi İngiltere ve Fransa tarafından reddedildiği takdirde Almanya ve Rusyanın, alınacak tedbirler hakkında bir birle iştişare edeceği ilân olunmaktadır. Bu maddeye göre, Von Ribben tropun sonseyahatında dahi Moskovadan askerî bir ittifak koparmaya muvaf-

İ Ç H A B E R L E R

HAYVAN SERGİSİ BUGÜN AÇILIYOR

Bölgemizdeki her cins ehli hayvanlar burada teşhir edilecektir

Çukurova bölgesi ehli hayvanlar sergisi bugün şehir hipodromunda açılacaktır. Sergide, bölgedeki her cins ehli hayvanlar teşhir edilecektir.

Memlekette hayvancılığın inkişafı ve hayvan cinslerinin ıslahını teşvik etmesi itibarile bu sergi pek

istifadeli bir teşebbüs olmuştur. Sergide beğenilen hayvanların sahiplerine ikramiyeler verilecektir. Sergi Teşrinievvelin haftasına kadar devam edecektir.

Serginin açılması münasebetile hipodromda bir tören yapılacaktır.

Mektep kitapları

Talebenin vaktında kitap ihtiyacının temini

Şehrimiz kültür teşkilâtına vekâletin gönderdiği bir tamimden anlaşıldığına göre, buyıl orta tedrisat okulları talebesinin kitap ihtiyacı mümkün olduğu kadar vaktında temin edilecektir.

Bir kısım kitaplar hazırlanmıştır elde mevcut kitaplara ait bir liste mektep idarelerine gönderilmiştir.

Talebeye bu cetvelde gösterilen kâtiplardan başka hiç bir kitap okutulmayacaktır.

İlk okul kitapları da tamamen hazırlanmış bulunmaktadır.

Vaktinde mektebe kaydolunmayanlar

Maarif Vekâleti her hangi bir sebeple olursa olsun mekteplere kayıt ve kabul müddeti içinde müracaatte bulunamamış çocukların, yer bulunduğu takdirde vekâletten izin alınmadan mekteplere kabul edilmelerini kararlaştırmıştır.

fak olamadığı neticesine varılabilir. Yalnız muhakkak olan birşey varsa Sovyet Rusya bu harpden Almanya ya iktisaden yardım edecektir.

Fakat askerî bir yardımda bulunup bulunmayacağına dair şimdilik hiç bir sarahat mevcut olmadığına göre, bize bunu ancak hadiselerin yakında vasil olacağı inkişaf gösterecektir.

Elhasıl harbin ikinci ve çok mühim bir safhasına girmiş bulunuyoruz yalnız şimdiden hükmedebileceğimiz birşey varsa, bugünkü vaziyet ve şartlar içinde bir sulh umidi yoktur.

İkinci bir safhaya girmiş olan bu harbin mevzii olmaktan çıkarak bir Avrupa, hatta dünya harbi halini alıp almayacağını öğrenmekte çok gecikmeyeceğiz.

Nevzad Güven

Şehrin idhalât ve ihracatı

Şehrimiz ticaret odası ağustos 939 ayında şehre giren ve çıkan maddelere ait bir istatistik neşretmiştir. Buna göre, bir ay içinde şehre 341 370 liralık eşya girmiş ve 495,362 liralıkda ihracat yapılmıştır.

Bu vaziyete göre 153,992 liralık bir ihracat fazlası vardır.

Halka üniversiteden radyo ile verilecek konferanslar

Heryıl olduğu gibi bu yılda İstanbül üniversitesi profesörleri tarafından muhtelif mevzularda halka konferanslar verilecektir.

Bu konferanslar matbu olarak neşredileceği gibi ayrıca radyo ile bütün memlekete yayılacaktır.

ŞEHİRDE HAVA

Dün şehrimizde gökyüzü açık, hava hafif rüzgârlı geçmiştir. Ençok sıcak gölgede 29 derece idi.

Maluliyet raporları

Maliye Vekâleti, maluliyeti tevsik eden ve sıhhi heyetlerden alınan raporların damga resminden muaf tutulmasını kararlaştırmıştır.

Adlî tebligatın posta ile yapılması geri kaldı

P. T. T. Umum müdürlüğü, ikinci kânunda başlaması kanun iktizasından bulunan adlî tebligatın posta ile yapılması işinin tehiri etrafındaki tetkikler devam etmektedir. Umum müdürlük bu hususta Adliye Vekâletiyle temaslarına devam etmektedir. Tehir işi için lüzumlu kanun projesinin önümüzdeki ay başında hazırlığına başlanacaktır.

Seyhan Barajının temeli dün törenle atıldı

İnşasına başlanmış olan Seyhan ırmağı rekûlâtörünün temel atma merasimi dün öğleden sonra Erkek Muallim mektebi arkasındaki yerinde yapılmıştır.

Merasim saati olan on altıda başta Valimiz Faik Üstün ve Tüm Komutanımız ve Ankaradan merasim için gelen Nafia Vekâleti Su İşleri Umum Müdürü Bay Salâhaddin Büge, Belediye Reisimiz, C. H. P. Reisimiz ve diğer bir çok davetliler merasim yerine gelmişlerdir. Evvelâ davetlilere, hazırlanan rekûlâtör maketi üzerinde izahat verilmiştir. Bundan sonra Seyhan üzerine muvakkaten yapılan köprüden gidilerek temel mahalline varıldı. Sular Umum Müdürü merasime gelmeyen Nafia Vekilimiz namına bir nutuk söyleyerek, hükümetimizin su siyaseti ve ziraî kalkınma kararlarını izah ve Adanada teksif edilen bu sulama çalışmalarının ehemmiyet ve istikbalinden bahsettikten sonra Nafia Vekili namına rekûlâtörün ilk temelini atmıştır.

Bay Salâhaddinden sonra Belediye Reisimiz şehir namına cevap vermiş ve rekûlâtör Kontrol Şefi fenni izahatta bulunmuştur. Kurban kesildikten sonra hazırlanan büfede bütün davetlilere limonata ve pastalar ikram edilmiştir.

Vilâyet masraf bütçeleri için alınacak tedbirler

Dahiliye Vekâleti, hususî idareler bütçelerinin tatbiklerinde malî vaziyetin darlığı dolayısıyla müşkülata maruz kaldığını ve bazı memur ve muallim maaşlarının vaktinde ödenmediğini görmüş ve bu hususta valiliklere bir tamim yapmıştır. Vekâlet bu tamimde şöyle demektedir:

En mühim ve en ziyade hassasiyetle üzerinde durulması lâzım gelen cihet, mevcut bütçe vaziyetleri içinde vali arkadaşlarımızın tasarrufla acil olmaları masrafları tehire, hak ve vecibeleri süratle ifaya, tediyatta müşkülât varsa ilerdeki günlerin müvazeneli hareketi sayesinde bunu izale etmeye ve ancak malî kudretlerinin temin edebileceği ve başara bileceği işleri yapmaya matuf tedbirleri almaya itina etmeleriyle kabil olacağından sene nihayetine doğru her hangi müşkülâta maruz kalmak üzere bütçe tatbikatında mukatazi dikkat ve tasarrufun temini rica olunur.

POLONYA'DA

Himaye idaresi kurulacakmış!

Polonya'da şimdiden Alman parasının işlemesi emri verilül - Moskovadaki Polonya elçiliği erkânı Finlandiyaya gidecek.

Polonyanın Londra sefiri vaziyeti Protesto etti

SOVYET KITAATI BÜTÜN MACAR POLONYA SINIRINI DÜN İŞGAL ETTİ

Budapeşte : 30 (Radyo) — Sovyet kıtaatı bütün hudud boyunca Macar — Polonya hududunu işgal etmiştir.

Varşova : 30 (a.a.) — Polonyalılar tarafından neşredilen bir tebliğ de Leh kotalarının hangi şerait dahilinde teslim olacakları bildirilmektedir.

Alman kumandanı, bütün Leh zabıtlarına kılınçlarını taşımak hakkını vermiş ve askerlere evlerine gönderileceklerini vâdetmiştir.

Varşova : 30 (a.a.) — Varşova müdafa kumandanlığı, Varşovanın teslimi anlaşmasının şartlarını bildirmektedir.

Bu anlaşmaya göre, şehir 29 Eylül 1939 öğle üzeri teslim olmuştur.

Varşova müdafaasına iştirak eden subaylar, söz üzerine esir muamelesi görecekları ve kılınçlarını muhafaza edileceklerdir. Alman makamları, küçük subayların ve erlerin silâhtan tecridini ve aile yuvalarına gönderilmesini taahhüt etmiştir.

Kurulacak himaye idaresi

Amsterdam : 30 (a.a.) — Havas: Nazi siyasî mahfilleri, Polonya'da Alman — Rus kati hududunun tesbitinden sonra, Bohemya — Moravya himaye idaresi modeli üzerinden bir Polonya himaye idaresinin tesisini beklemektedir.

Bu himaye idaresinin merkezi, Varşova olacaktır. Fakat sanıldığına göre, Berlin'in bu işde bugün karşılaştığı güçlük, hacha rolünü oynaması kabul edecek bir Polonya şahsı bulunmaktadır. Bu sebepten dolayı, Polonya himaye idaresinin daha uzun zaman askerî idareye tabi olarak kalması muhtemeldir. Fakat diğer taraftan Alman zimamdarları, bu meseleyi pek çabuk surette halletmek arzusunı gütmektedir. Çünkü niyetleri bir "Polonya hükümeti" mevcut bulunduğunu ileri sürerek Polonyanın yabancı memleketlerdeki mallarını talep eylemektedir.

Moskovadaki Polonya elçisi

Moskova : 30 (a.a.) — Sovyetler birliğindeki Polonya büyük elçiliği ve konsoloslukları memurları, pek muhtemel olarak Pazartesi günü Finlandiya tarihiyle hareket edeceklerdir. Bunlara, Finlandiya için vize verilmmiştir.

Polonya sefirinin protestoşu

Londra : 30 (a.a.) — Polonya sefiri yeni Rus — Alman paktını Hariciye nezareti nezdinde dün protesto etmiştir.

Millî Şefimizin Urfayı ilk teşrifleri günü

Yıl dönümü dün çok parlak şekilde kutlandı

Urfa : 30 — a.a. — Millî şefimizin Urfayı teşriflerinin yıl dönümü olan dünkü günü bütün Urfalılar bir millî bayram günü sevinci içinde kutlamışlardır. Bu münasebetle büyük tezahürat yapılmış başta vali askerî komutan, askerî ve mülkî erkân oldukları halde bütün memurlar, okullar, esnaf cemiyetleri ve keşif bir halk kitlesinin iştirâkiyle belediye parkında yapılan toplantıda vilâyet, belediye, halkevi, okullar ve teşekküller adına Atatürk büstüne çelenkler konulmuştur.

Kiliste açılan iki yeni tesisat

Antep : 30 a. a. — Bugün Kiliste Belediye'ye ait elektrik fabrikasında mevcut 75 beygirlik motöre ilâveten mübayaa ve montajı ikmal olunan 125 beygirlik yeni motörle takviye edilen santralin ve yine belediye tarafından yaptırılan soğuk hava deposunun açılma töreni yapılmıştır.

FRANSA'DA

Komünistlerle mücadele

Paris : 30 — a.a. — Paris, Marsilya, Toulon, dunkergue ve Lille'de polis komünistlere karşı takibata devam etmektedir. Paris'te humanite gazetesi idarchanesinde ve Rusya'ya iltica eden komünist mebuslardan marty'nin evinde araştırmalar yapılmıştır.

Mareşal Pilsudski'nin zevcesinin iki kızı ile beraber bugün Londra'ya geldiği haber alınmıştır.

Polonyada Alman parası

Berlin : 30 (a.a.) — Ordu baş Kumandanlığı iki kararname neşretmiştir:

Bu kararnamelerden birincisinin hükümlerine göre, eski Polonya arazisinde zloti ile beraber rayşmark da rayiç âkça olarak kullanılacaktır. Bir zloti, 50 pfennig'dir.

İkinci kararnamenin hükümlerine göre, eski Polonya arazisinde bir rayh kredei sandığı tesis edilecektir. Tedavüldeki para fikdânını karşılamak üzere, bu sandık, rayşmark kıymetli paralar çıkaracak ve bu paralar bu arazide tedavül edecektir. Bu kredi sandığı, Polonya millî bankasının yerini tutacaktır. Bu sandık, 2 Teşrinievvelde çalışmaya başlayacaktır.

Alman - Yuğoslav ticaret konuşması

Belgrad : 30 — a.a. — Alman ve Yuğoslav heyetleri arasında perşembe günü Belgrad'da başlayan iktisadî müzakereler hakkında gazetecilere beyanatta bulunan ticaret ve endüstri nazırı halihazırdaki fahval dolayısıyla bu müzakerelerin hususî bir ehemmiyet aldığı söyliyerek demiştir ki :

Bu müzakereler bizim için büyük bir piyasa teşkil eden bir memlekete ticaretimizin hayatî menfaatlerini temin edecektir. Diğer cihetten bu menfaatlere bitaraf olan memleketimizin vaziyeti ile hem ahenk olması lâzımdır. Yunanistan, İtalya, Macaristan ve daha başka memleketlerle de iktisadî müzakerelere girişeceğiz.

Alman - Romen yeni ticaret paktı imzalandı

Kahire : 30 (Radyo) — Roman ya ile olan ticaret muahedesinin da ha geniş şeklini imza etmişlerdir. Muahedenin yeni şekline göre Romanya petrollarının dörtte üçü Almanya'ya ihraç olunacaktır. Bundan başka Almanya Romanyadan şarap maden, ve kömürde alacaktır.

Uşakta seller

Uşak : 30 — a. a. — Bu gece saat 21 de hiç görülmedik bir fırtınayı müteakip gök gürlemeleri ve şimşek çakmaları ile birlikte sağanak halinde yağmaya başlayan yağmur sabaha kadar devam etmiştir. Uşak'ın ortasından geçen çay taşmıştır. Seller civar köylerden 11 küçük hayvan ve bir sığır götürmüştür. Yılanlı mensucat fabrikası, Alay bahçesi, yün deposu ile inhisarlar deposu, elektrik fabrikası, mahrukut deposu ve bahçesini sel basmış, çay boyunca 24 bahçenin de mahsulleri selin getirdiği miller altında kalmıştır. Bazı köprüler de harap olmuştur. Sağanağın devamı müddetince civara saikalar da isabet etmiştir. Nüfusça zayıftır.

Türkiye güreş birincilikleri bugün Ankarada yapılacak

Ankara : 30 a. a. — Türkiye güreş birincilikleri yarın saat 10 da 19 Mayıs Stadında Başlayacaktır.

Sovyetlerin Sofya elçiliği

Moskova : 30 — a.a. — Yüksek Sovyet riyaset divanı, Lavrentiev, i Sovyetler birliğinin Sofya elçiliğine tayin eylemiştir.

RADYO

Bugünkü Program

TÜRKİYE RADYO DİFÜZYON POSTALARI TÜRKİYE RADYOSU ANKARA RADYOSU

PAZAR — 1 / 10 / 939

12.30 Program ve memleket saat ayarı

12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri.

12.50 Türk müziği (Ankara Radyosu küme ses ve saz heyeti) idare eden: Mesut Cemil 13.30—14.30 Müzik (Küçük Orkestra) Şef : Necip Aşkın

18.00 Hrogram 18.05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

18.25 Müzik : (Radyo cazı) 19.00 Çocuk saati 19.30 Türk müziği (Fasıl heyeti) 20.30 Konuşma

20.45 Türk müziği Çalanlar : Vecihe Daryal, Reşat Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan Okuyan : İ. Mustafa Çağlar 21.30 müzik (Cazband — Pl.) 22.00 Memleket Saat ayarı. ve Ajans

22.15 Ajans Spor servisi 22.25 Müzik (Cazband Pl) 23.25—32.30 Yarınki Program.

Sovyet - Estonya paktını Sovyet meclisi tasdik etti

Moskova : 30 — a.a. — Yüksek sovyet riyaset divanı, 28 eylülde imzalanan sovyet birliği — Estonya karşılıklı yardım paktını tasdik etmiştir.

İtalya nazırlar meclisi dün toplandı

Roma : 30 — a.a. — Nazırlar meclisi bugün öğleden evvel Mussolini'nin riyasetinde toplanarak dahili bazı meseleleri tedkik edecektir.

Alman - Macar konuşması

Budapeşte : 30 — a.a. — Alman iktisad heyeti, Macaristan ile Almanya arasındaki ticari mübadeleler hakkında Macar mümessilleri ile müzakerelerde bulunmak üzere dün Budapeşte'ye dönmüştür.

Yuğoslavya'da umumî af

Belgrad : 30 — a.a. — Niyabet meclisi tarafından neşredilen bir kararname ile siyasî cürümlerle alakadar disiplin cürümleri için umumî af ilân edilmiştir.

Amerikan - Alman cemiyeti reisi tevkif edildi

Nevyork : 30 (Radyo) — Nev-york hükümeti müddei umumi Amerikan - Alman cemiyetinin reisi bu cemiyetin parasını dolandırma suçundan dolayı tevkif etmiştir. mu vakkatan tahliyesi için tesbit edilen kefalet parası 5 bin dolardan 50 bin dolara çıkarıldığından ve mevkuf bu parayı veremediğinden hapis haneye konmuştur.

Sovyet - Alman Paktının akisleri

— Birinci sahifeden artan —

Sovyet — Alman anlaşmasının akisleri

Londra : 30 (Radyo) — Royter ajansı veriyor :

İngiliz hükümetinin hattihareketi Sovyet — Alman anlaşmasının hükümet tarafından tetkik ve Fransa ile istişareden sonra belli olacağını bildirmektedir.

Çemberlayn 26 Eylül tarihinde yaptığı beyanatta « Umumi hedefimiz Avrupayı ebedî Alman korkusundan kurtarmaktır » tarzındaki beyanati icabettiren vaziyetin baki olduğu Kanaati vardır.

Sovyet — Alman deklarasyonu İngilterenin politikasını deniştirmiyeciktir.

Sovyet — Alman ekonomi anlaşmasına gelince : Bu anlaşmaya göre Almanya fazla bir şey temin edemeyecektir. Vaziyet İngilterenin Polonya'ya olan taahhüdünü deniştirmemiştir. Çünkü harp zuhurundan evvelki emeller de değişmemiştir.

Havas ne diyor?

Paris : 30 — a.a. — Havas :

Alman — Sovyet "Sulh," taarruzu şimdiye kadar hariciye nezaretleri yolu ile hiçbir resmî tegebüsü intaç etmemiş ise de Fransız efkârı bu taarruzun mahiyetine ittilâ kesbeylemiştir.

Bütün gazeteler bb "sulh," taarruzu hakkında aynı katî lisanı kullanmaktadır.

Petit parisien gazetesinde elie diyor ki :

Moskova görüşmelerinden çıkacağı çoktanberi beklenen sulh taarruzu dün Almanya ve Sovyetler birliğinin müşterek beyannamesi ile başlamıştır stalin molotov ve Ribbent-

rop cidden tebrike şayandır çünkü bu taarruz ve bu müşterek beyan name cidden bir şah eserdir. İngilizlerin, Fransızların ve bitarafların bu vesikanın manasını anlamaları ve hakında bir karar vermeleri için bir kaç satır içinde lâzımgelen herşey mevcut bulunmaktadır

Petit journal gazetesinde Pierrat şiddetli bir lisanla diyor ki :

Çok sarıh surette mevzuu bahis olan şey bugün hür milletleri ha-yat veya memnû meselesidir. Medeniyet ve barbarlık arasında son mücadele yapılıyor. Berlin ve Moskovanın oynadıkları kerih komedyaya verilecek cevapda bir teo kelimedir ve bu kelime vatterloo 'muharebesi sonunda general Cambrone'nun kulandığındanberi tarihî bir kelime olmuştur.

Almanyanın (4-B.) politikası

Paris : 30 (Radyo) — Havas ajansı veriyor :

Sovyetlerin icraatına (4-B.) politikası denmektedir .

Blöf	—	I	. B
Abluka	—	II	. B
Baltık	—	III	. B
Balkanlar	—	IV	. B

Sovyetler politikasına ait meseleler, (B — I) e ait olup Moskovada halledilmiştir.

Almanyanın barış olinmamını tebliği yakındır . Bunu Sovyetlerle askerî ittifak taahhütlerine baş vuracağını zikrederek yapacaktır .

Bugün için yalnız barış müza-

kereleri yapılacağını beyan etmekle iktifa ediliyor .

Ekonomi anlaşması , Almanyanın mahrum kaldığı 3 maddelerden sadece bir kaçını temin eder , ablokadan müteessir olan Almanya , Sovyetlerle anlaşmaya çalışmaktadır. Sovyetler Birliğinden karşılık olarak ne alacağını takdir etmek mümkün değildir . Buna mukabil Almanyanın neler ödeyeceğini istikbal gösterecektir.

Almanya şimdilik tampon devlet-n vaz geçmektedir.

Estonyanın vaziyeti !

Estonya filen Sovyetlerin münhamisidir ! Askerî ve siyasî istiklâlini kaybediyor . Dış ticareti de filen Sovyetlere geçmektedir .

Sovyet kıtaları Polonyaya girerken Estonya Almanya müra-caat ederek Sovyetlerin Baltık devletlerinde emeli olduğunu bildirmiş , fakat hadisât onun aksini göstermiştir .

İsviçre efkârı umumiyesi

Cenevre : 30 (Radyo) — Yeni Rus — Alman anlaşmasının neşri ve Estonyaya dikte ettirilen anlaşma İsviçrede halkın teessürünü ifrata çıkarmıştır .

Gazeteler, enerjik neşriyatta bulunmaktadırlar .

Sovyet gazeteleri ne diyor ?

Moskova : 30 a. a. — D. N. B. — Gazeteler, baş makalelerini Alman — Sovyet anlaşmasına tahsis etmektedir.

Pravda gazetesi, iki memleket arasında dostane komşuluk münasabâtı — Gerisi Beşinci Sayfada —

1939 — 1940 Sinema Mevsimine
Büyük Bir Muvaffakiyetle
Başlamış Olan

ALSARAY
SİNEMASI

Bu Akşam

Mevsimin İlk Gala Müsameresi
Olarık Muazzam, Müthiş ve
Emsalsiz Tarihi Şaheser

POMPEİN

Son Günleri

(FRANSIZCA SÖZLÜ)

Büyük Super Filmi Takdim Ediyor

Neron Devrini Bütün Haşmetile
Yaşatan ve Vezü Yanar Dağının
Lavları Altında Mahvolan Pompenin
Tarihini Canlandıran bu Fevkalâde
Film Bir Sanat ve Sinema
Harikasıdır

YARATAN :

PRESTON FOSTER

İLÂVETEN :

(Dünya Haberleri)

Bugün 2.30 da

(BAY TEKİN)

30 Kısım Birden

Ve (HAYALİ BÖLÜK)

10992

Her sene En Büyük Artistlerin En
Güzel fimlerini göstermekle Sayın
Halkımızın Büyük bir Sempatisini
Kazanmış olan

TAN
Sinemasının

1939 — 1940 Sinema
Mevsimi İçin Kapılarını
açmasına Pek az bir zaman
Kalmıştır.

Bu sene Tan Sinemasın'
da Filmleri Gösterilecek
bazı Yıldızların isimleri

DEANNE DURBIN

CHARLE BOYERS, DANIEL
LE DARRIEX, SIMONE SI-
MON, JEAN GABIN, ZARAH
LEANDER, POLA NEGRİ,
IMPERIO ARGENTINA,
ANNA BELLA,
MARTA EGGERT

V. S.

10991

Vilâyet Jandarma Komu-
tanlığından:

Jandarma için binek ve mekkâ-
ri hayvanı satın alınacaktır. Satmak
isteyenlerin hayvanlarını Vilâyet
Jandarma Komutanlığında müteşek-
kil komisyona getirmeleri ilân olu-
nur. 29-1-5-8 11076

Antakya Gümrük Muhafaza Taburunun Senelik Erzak İhtiyaç Listesi :

Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen bedel Lira Kş.	Teminatı mu vakkatısı Lira Kş.	İhale günü ve saati	Ne suretle ya- pılacağı
Şeker	3150	945	70 88	16.10.939 Sa: 10	da açık eksiltme
Bulgur	15350	1228	92 10	16.10.939 sa: 11	de " "
Kuru Fasulya	14475	1737	130 28	16.10.939 sa: 14	de " "
Mercimek	4975	348 25	26 12	16.10.939 sa: 15	de " "
Zeytin yağı	2125	850	63 75	17.10.939 sa: 10	da " "
Patates	11900	952	71 40	17.10.939 sa: 11	de " "
Pirinç	8775	2544 75	190 86	17.10.939 sa: 14	de " "
Kuru soğan	4125	165	12 38	17.10.939 sa: 15	de " "
Nohut	8850	531	39 83	18.10.939 sa: 10	da " "
Sadeyağ	3800	3584	265 05	18.10.939 sa: 11	de " "
Sabun	4125	1237 50	92 81	18.10.939 sa: 14	de " "
Saman	135500	2032 50	152 44	18.10.939 sa: 15	de " "
Kuru ot	201800	8072	605 40	19.10.939 sa: 11	de Kapalı zarf
Odun	925500	9255	694 13	19.10.939 sa: 15	de " "
Arpa	270000	8505	637 88	19.10.939 sa: 16	da " "
Sığır eti	55000	9075	680 63	20.10.939 sa: 11	de " "
Un	150000	12225	916 88	20.10.939 sa: 15	de " "

1 — Hatay Gümrük muhafaza taburunun senelik erzak (un mayıs 940 nihayetine kadardır.) ihtiyacı yu-
kariya çıkarılmış olup yazılı günlerde Antakyada Gümrük muhafaza taburu satın alma komisiyonunca ihaleleri
yapılacaktır. Bu husustaki şartnameler mezkûr komisiyonda her zaman görülebilir. 2 — Talip hangi erzak-
ların ihalesine girecekse o erzaklar için gerekli teminatı muvakkatı İskenderun gümrükleri başmüdürlüğü
muhasebesine yatıracak ve hangi ihaleye ait olduğu teminat makbuzunda tasrih ettirecek ve ihale saatinden
önce komisyona müracaat edecektir.

Sovyet - Alman paktının akisleri

— Dördüncü sahifeden artan —

sebetlerinin teessüs etmesinin iki memleket menfaatine uygun olduğunu ve bunun aynı zamanda bütün diğer Avrupa milletleri için de menfaatli bulunduğunu tebaruz ettirmek ve yalnız harbi tahrik etmek stezenler alarm vaziyetinin ve karışıklı emniyetsizlikler vaziyetinin devamını arzu eylemektedir, demektedir.

İzvestia gazetesine göre, aktedilen anlaşma uzun bir sulh devresinin sağlam esasını teşkil etmektedir. Almanya ve Sovyetler Birliği Avrupada nizam ve emniyetin idamesine bakmayı kendilerine vazife bilmektedirler.

İzvestia, yazısını şöyle bitiriyor: Eğer iki memleketin yaptığı sulh hitabı cevapsız kalırsa, harbin devamından doğacak bütün

Sarbürük üç taraftan muhasara edildi

— Birinci sahifeden artan —

rice, petit parisien gazetesinde, askeri harakât hakkındaki yazısında diyor ki:

Almanya için, Sarrebruck'ü kendi cephesi dahilinde daha fazla tutmak çok güç olacaktır. Çünkü bu büyük endüstri şehri, bizim cephemizin içerisine doğru bir çıkıntı teşkil etmekte ve bu sebepten çenuptan, şarktan ve garbten Fransız ateşi altında bulunmaktadır. Fakat Sarrebruck gibi büyük ve ehemmiyetli bir şehrin tam olarak zabtı, azamî ihtiyatlı hareket istemektedir. Her yerde olduğu gibi burada da, Fransız baş kumandanlığı, fazla zayıf vermemegi esas tutmaktadır.

Japon generalının tetkiki

Berlin : 30 — a.a. — Son zamanlarda şark cebhesini ziyaret etmiş olan Japon generali Kont Terauchi, şimdi garb istihkamlarını tetki etmektedir.

mesuliyeti İngiltere ve Fransa taşıyacaktır.

Adana Belediye Riyasetinden:

- 1 — Beher takımı ve kasketiyle beraber üç metre hesabiyle ve kumaşı belediye tarafından verilmek şartıyla belediye zabıta memurları için otuz takım kışlık elbise yaptırılması açık eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — Elbiselerin azatı, telâ vesair masrafları terziye ait olacaktır.
- 3 — Elbiselerin muhammen dikiş ücreti beher takım için 13 liradır.
- 4 — Muvakkat teminatı otuz liradır.
- 5 — İhalesi 10 — 10 — 939 Salı günü saat 15 de belediye encümeninde yapılacaktır.
- 6 — Şartnamesi yazı işleri kalemindedir. İstiyenler orada görebilirler.
- 7 — İsteklilerin ihale günü muvakkat teminat makhuzlariyle birlikte muayyen saatte belediye encümenine müracaatları ilân olunur.

26 — 28 — 1 — 5 11065

Toros Fabrikası Direktörlüğünden:

Muhterem müşterilerimizin nazarı dikkatlerine:

Fabrikamızda pamukları çekilen müşterilerimizin çiğitlerini, pamuğu çekildiği tarihten itibaren azamî bir haftaya kadar kaldırmalarını rica ederiz.

Yukarıdaki müddet zarfında kaldırılmayan çiğitler bilumum nakliye ve ardiye masrafı müşterilere âid olmak üzere Fabrika haricinde tuta çağımız anbarlara nakil edilecektir. Gerek fabrikamız dahilindeki ve gerekse haricindeki ambarlarda vuku'u melhuz çürüme, yanma, evsaf ve cinsini değiştirme elhasıl her türlü bozulma ve zararlardan dolayı fabrikamızın hiç bir mesuliyet kabul etmeyeceğini değerli müşterilerimizin malumu olmak üzere ilân eyleriz.

27 — 29 — 1 11069

Adana Halkevi Reisliğinden:

Aşağıda yazılan komitelerde münhal azalıklar için 9 — 10 — 939 Pazartesi günü isimleri hızasında yazılı saatlerde Halkevinde seçim yapılar-ğından komitelere kayıtlı azaların o saatlerde halkevine gelmeleri rica olunur.

Komite ismi	Münhal azalık	Saat
Gösterit	2	16
Sosyal yardım	1	16,30
Köycülük	1	17
Kitapsaray ve yayın	1	17,30
Ar	2	18

Asrî sinemada

30 Eylûl Cumartesi akşamından itibaren iki büyük ve emsalsiz film

Sinemacılık, filmcilik dünyasının son senelerde yaratabildiği en güzel ve en muazzam film

Büyük ve yüksek bir aşkın romanı... Heyecan ve güzelliklerle dolu nefis bir mevzu baştan başa... Aşk... Heyecan... Macera şaheseri

(Şanghay Ateş altında)

Baş rollerde: Büyük İspanyol Yıldızı

Doleres Delrio — George Sonders

— 2 —

Tolstoyun

Şaheserinden

Şihşamil Vakası

(HACI MURAT)

TÜRKÇE SÖZLÜ

Bugün gündüz 2,30 matinesinde iki film

1-Veronika 2-Hacı Murad

Telefon : 250

Yeni çıkan kanun ve nizamlar

İş İhtilâflarını Uzlaştırma ve Tahkim Nizamnamesi

Kararname No: 2/10565

Birinci Kısım

Mümessil İşçiler Seçimi

- Dünden artan -

MADDE: 11

Seçim Heyeti, kesin olarak taayyün etmesini müteakip vazifeye başlayarak:

O işyerinde Nizamnamenin 9 uncu maddesine göre kaç işçi seçilmek lâzım geldiğini, seçimin nerede hangi gün ve saatte yapılacağını, işyerinde birden fazla işçi postası çalışıyorsa veya 5 inci madde mucibince Müsterek Mümessil İşçi seçilecekse her bir postadaki yahut işyerinin muhtelif yerlerde bulunan şubelerindeki işçilerin reylerini nerede, ne zaman ve nasıl kullanacaklarını bir yazı ile tesbit eder.

Bu yazının altını, işyerinin unvan ve adresile kendi isim ve soyadlarını tasrih ederek İşveren veya İşveren Vekili ve yine isim ve soyadlarıyla işyerindeki vazifelerini ve varsa numaralarını yazarak Seçim Heyeti âzası imzalarlar.

Beş nüsha olarak tanzim edilecek olan bu yazının birincisi İş Dairesinin ilgili teşkilâtına, ikincisi o mahallin en büyük mülkiye memuruna, üçüncüsü o mahallin bağlı bulunduğu Zabıta teşkilâtına derhal gönderilir. Dördüncüsü İşveren nezdinde kalır. Beşincisi ve icap ediyorsa bunun bir kaç sureti de reylerin verileceği tarihten üç gün evvel işyerinde işçilerin kolaylıkla görebilecekleri bir veya bir kaç yere asılır.

MADDE: 12

İşçiler, tayin olunan gün ve saatte, Nizamnamenin 9 uncu maddesinde tasrih edilen sayıda işçilerin (isimlerini, soyadlarını, doğum yerlerini varsa işçilik numaralarını) rey pusulasına yazarak imzaladıktan sonra Seçim Heyetine verirler.

(Sonu Var) 8953

Adana Borsası Muameleleri

PAMUK ve KOZA				
CİNSİ	KİLO FIATİ		Satılan Mikdar Kilo	
	En az K.	En çok S.		
Koza	5,75	6,45		
Piyasa parlağı				
Piyasa temiz				
Klevland	20	37		
Klevland (Y.M.)				
Y A P A Ğ I				
Beyaz				
Siyah				
Ç I Ğ İ T				
Yerli "Yemlik,"				
" " "Tohumluk,"				
H U B U B A T				
Buğday Kıbrıs				
" Yerli	3,15			
" Mentane				
Arpa				
Fasulya				
Yulaf	2,62	2,75		
Delice				
Kuş yemi				
Keten tohumu				
Mercimek				
Susam	12	12		
U N				
72 Kiloluk bir çuvalın fiatı	Dört yıldız Salih			
	üç " "			
	Dört yıldız Doğruluk			
	üç " "			
	Simit "			
	Dört yıldız Cumhuriyet			
	üç " "			
	Simit "			
Liverpool Telgrafları 30 / 9 / 1938		Kambiyo ve Para İş Bankasından alınmıştır.		
Pene	Santim	Lire		
Hazır	6 75	Rayışmark		
Vadeli I.	5 88	Frank (Fransız)	2	96
Vadeli III	5 75	Sterlin (İngiliz)	5	24
Hind hazır	5 73	Dolar (Amerika)	130	02
Nevyork	9 16	Frank (İsviçre)	00	00

Adana askerî satın alma komiyonu reisliğinden :

1 — Islâhiye ve Maraş garnizonlarının mahrukat ihtiyacı için 65400 kilo Sömikok kömürü açık eksiltme ile alınacaktır. Muhammen bedeli 2257 lira 50 kuruştur. İlk teminatı 169 lira 32 kuruştur. Eksiltmesi 9 — 10 — 939 Pazartesi günü saat onda yapılacaktır,

2 — Şartnamesi Adana Askerî Satın Alma Komisyonunda her gün görülebilir.

3 — İsteklilerin belli günde ilk teminat makbuzlarının hamil ve kanunî evsafı haiz olduklarına dair vesikalarile komisyona müracaatları ilân olunur. 11048

21 — 26 — 1 — 6

Adana askerî satın alma komisyonu reisliğinden :

1 — Askerî ihtiyac için muhtelif hizmetlere ait hayvan alınacaktır. Alınacak hayvanların belleme, kolan, yem torbası, yular, sapı ve yular başlığı, gebre alafiranga kaşağı ve fırçasile birlikte olacak ve hayvanları ayağı alafiranga Nal ile nallandırılmış bulunacaktır. Mekkari hayvanların semerleri (palan alınmaz) beraber alınacaktır.

2 — Hayvanını satmak isteyenler bu malzemeler ile birlikte hayvanlarını ordu evinde müteşekkîl askerî satın alma komisyona getirmeleri ilân olunur. 11064.

26 — 1 — 6 — 11

Seyhan Vilâyeti Daimi Encümeninden :

1 — Adana — Fevzipaşa yolunun 0 + 400 — 0 + 700 kilometreleri arasında büyük taş köprü üzerinde yapılacak (341.73 metre murabı) bandaki kısmın yeniden parke inşaatı (1329) lira (31) kuruşla açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 12 — 10 — 939 tarihine müsadif perşembe günü saat 10 da vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

3 — İsteyenler bu işe aid keşifname, mukavelename ve şartnameleri görmek için Nafia Müdürlüğüne müracaat edebilirler,

4 — İsteklilerin (97) lira (70) kuruşluk muvakkat teminat göstermesi ve bu işi yapabileceğine dair ehliyet vesikası almak üzere 2 inci maddede yazılı günden sekiz gün evvel vilâyete müracaat etmeleri lâzımdır. 11059

23 — 26 — 29 — 1

Doktor

İ . Kemal Satır

Kızılay civarında İskân dairesi yanında
Müslüm apartmanı

Hastalarını her gün sabahdan akşama kadar kabul eder.

G.A.

25—26.10909

Dr. Muzaffer Lokman

İç hastalıkları müteha sısı

Hergün muayenehanesinde hasta arını kabule başlamıştır.

Umumî neşriyat müdürü

Macid Güçlü

Adana Türksözü matbaası

T. İŞ BANKASI' nın

1939 K. Tasarruf ikramiye plânı

32,000 LİRA MÜKÂFAT

Kurallar: 1 Şubat, 1 Mayıs , 26 Ağustos, 1 Eylûl,
1 İkciteşrin tarihlerinde çekilecektir

İ K R A M İ Y E L E R :

1	Adet	2000	Liralık	—	2.000	Lira
5	"	1000	"	—	5.000	"
8	"	500	"	—	4.000	"
16	"	350	"	—	4.000	"
60	"	100	"	—	6.000	"
65	"	50	"	—	4.750	"
250	"	25	"	—	6.250	"
435					32.000	

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz 10661